Projekt: Bag om Det Faglige Hus

Indstiller: Netavisen Pio

Navne: Astrid Elkjær Sørensen og Nina Trige Andersen

Motivation

De fleste har prøvet at blive ringet op af Det Faglige Hus, der gerne præsenterer sig som Danmarks største og billigste fagforening og a-kasse. Men få kender historien og organisationen bag brandnavnet. Udadtil er der nemlig kun få tilgængelige oplysninger om, hvordan organisationen er opbygget og ledet – og ikke mindst hvordan økonomien forvaltes. Bag en stramt styret selvfortælling gemmer der sig imidlertid en kompliceret koncernstruktur, som ledes af en ganske lille personkreds, hvoraf flere er i familie med hinanden.

I de seneste årtier er Det Faglige Hus vokset markant i både størrelse og indflydelse, og i foråret 2026 udråbte organisationen sig selv til Danmarks største fagforening. Trods dette har der været forbavsende lidt journalistisk fokus på organisationen. Den store vækst har ledelsen brugt til at investere i bl.a. ejendoms- og forsikringsselskaber, og i dag dækker brandet "Det Faglige Hus" over 18 aktive CVR-numre. I dette graverprojekt har Astrid Elkjær Sørensen og Nina Trige Andersen sat sig for at afdække, hvad der foregår bag kulisserne. Det har offentlighedens klare interesse i kraft af organisationens betragtelige økonomi (delvist bestående af offentlige a-kassemidler) og dens voksende politiske indflydelse.

Gennem systematiske opslag i offentlige registre, kortlægning af ejendomshandler og matrikelændringer, regnskabsanalyser, undercoverjournalistik, opbygning af kildenetværk, aktindsigter og ekspertinterviews har de to freelancejournalister for Netavisen Pio blandt andet afsløret, at Det Faglige Hus A-kasse gennem ti år har ejet og drevet to ejendomsanpartsselskaber i strid med lovgivningen. Den tilsynsførende myndighed (STAR) har efter afsløringerne givet a-kassen påbud om at afhænde selskaberne, og sker det ikke på forsvarlig vis, kan a-kassen i sidste ende miste sin statsanerkendelse. Det Faglige Hus – og over 200.000 lønmodtagere – risikerer altså at stå uden a-kasse, fordi ledelsen med åbne øjne har brudt loven gennem et årti. STAR fandt nemlig ud af, at ledelsen af Det Faglige Hus ikke blot havde forsømt at sætte sig ind i lovgivningen, men aktivt havde ignoreret, at myndighederne fem år før a-kassen overtog de to ejendomsselskaber, havde oplyst ledelsen om, at en sådan manøvre ville være ulovlig. Og uanset om a-kassen får godkendt sin afhændelse af selskaberne eller ej, er de langsigtede juridiske og skattemæssige konsekvenser af lovbruddet fortsat under udredning hos Kammeradvokaten og Skattestyrelsen.

Astrid Elkjær Sørensen og Nina Trige Andersen har også afsløret, hvordan ledelsen af Det Faglige Hus har opbygget et stærkt netværk i den lokale politiske og erhvervsmæssige elite i Esbjerg, der gør det muligt for ledelsen at få ændret lokalplaner til fordel for sine

byggeprojekter; hvordan ledelsens private økonomi på forskellig vis er sammenblandet med fagforeningernes økonomi; og hvordan medlemsdemokratiet i praksis er sat ud af funktion i Det Faglige Hus, hvor ledelsen vælger sig selv og er de eneste, der har adgang til viden om, hvordan medlemskontingenterne forvaltes. Sidstnævnte er væsentligt, ikke blot fra et foreningsdemokratisk perspektiv, men også fordi medlemsdemokratiet er den eneste kontrolfunktion, foreninger – herunder fagforeninger – er underlagt. De behøver nemlig ikke leve op til fx årsregnskabsloven, uanset hvor omfattende deres økonomi er i praksis.

På denne baggrund indstilles Astrid Elkjær Sørensen og Nina Trige Andersen til Cavlingprisen for deres igangværende graverjournalistiske projekt, hvor de første artikler blev publiceret i september 2025.